

**PROGRAM REALIZACJI WEWNĄTRZSZKOLNEGO
SYSTEMU DORADZTWA ZAWODOWEGO
W SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 28
IM. ŚW. WOJCIECHA
W ZESPOLE SZKOLNO- PRZEDSZKOLNYM NR 1 W OPOLU**

**STRUKTURA PROGRAMU REALIZACJI WSDZ W SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 28 IM. ŚW. WOJCIECHA
W ZEPSPOLE SZKOLNO- PRZEDSZKOLNYM NR 1 W OPOLU**

CZĘŚĆ I.

1. Postawy prawne.
2. Cel główny.
3. Realizatorzy działań związanych z doradztwem zawodowym.
4. Odbiorcy działań związanych z doradztwem zawodowym w szkole:
 - 4.1. Oddziały nauczania wczesnoszkolnego w klasach I-III
 - A Cel orientacji zawodowej
 - B Treści programowe
 - C Warunki i sposób realizacji.
 - 4.2. Oddziały w klasach IV-VI
 - A Cel orientacji zawodowej
 - B Treści programowe
 - C Warunki i sposób realizacji .
 - 4.3. Oddziały w klasach VII-VIII
 - A Cel doradztwa zawodowego
 - B Treści programowe
 - C Warunki i sposób realizacji.
 - 4.4. Nauczyciele.
 - 4.5. Rodzice.
5. Diagnoza potrzeb w zakresie realizacji programu WSDZ.

CZĘŚĆ II

1. Tabela 1. Program realizacji wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego na rok szkolny 2019/2020
2. Partnerzy – sieć instytucji, osób współpracujących ze szkołą.

CZĘŚĆ III

1. Monitoring i ewaluacja WSDZ
2. Słownik pojęć.

CZEŚĆ I

1. Postawy prawne dotyczące realizacji doradztwa zawodowego w szkole:

Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe, poz. 59.

Rozporządzenie MEN z 16 sierpnia 2018 r. w sprawie doradztwa zawodowego.

Rozporządzenie MEN z dnia 28 marca 2017 r. w sprawie ramowych planów nauczania.

Rozporządzenie MEN z 1 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli.

Rozporządzenie MEN z 9 sierpnia 2017 r. w sprawie pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach podstawowych i ponadpodstawowych oraz placówkach.

Rozporządzenie MEN z dnia 13.02.2019 zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach

2. Cel główny

Celem doradztwa zawodowego jest wspieranie dzieci, uczniów i słuchaczy w procesie podejmowania samodzielnych i odpowiedzialnych wyborów edukacyjnych i zawodowych opartych na znajomości i rozumieniu siebie, systemu edukacji oraz rynku pracy.

3. Realizatorzy działań związanych z doradztwem zawodowym w szkole

Dyrektor:

- odpowiada za organizację działań związanych z doradztwem zawodowym;
- współpracuje z doradcą zawodowym w celu realizacji „Programu realizacji WSDZ”;
- wspiera kontakty pomiędzy uczestnikami procesu orientacji zawodowej oraz doradztwa zawodowego w szkole a instytucjami zewnętrznymi;
- zapewnia warunki do realizowania w szkole zajęć orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego;
- organizuje w szkole wspomaganie realizacji działań z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego poprzez planowanie i przeprowadzanie działań mających na celu poprawę jakości pracy placówki w tym obszarze.

Doradca zawodowy/ nauczyciel koordynator doradztwa zawodowego w szkole:

1. Systematyczne diagnozowanie zapotrzebowania uczniów i słuchaczy na działania związane z realizacją doradztwa zawodowego.
2. Prowadzenie zajęć z zakresu doradztwa zawodowego, o których mowa w art. 109 ust. 1 pkt 7 ustawy.
3. Opracowywanie we współpracy z innymi nauczycielami, w tym nauczycielami wychowawcami opiekującymi się oddziałami, psychologami lub pedagogami, „Programu realizacji wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego” oraz koordynacja jego realizacji.

4. Wspieranie nauczycieli, w tym nauczycieli wychowawców opiekujących się oddziałami, psychologów lub pedagogów, w zakresie realizacji działań określonych w „Programie realizacji wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego”.
5. Koordynowanie działalności informacyjno-doradczej realizowanej przez szkołę, w tym gromadzenie, aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych właściwych dla danego poziomu kształcenia.

Wychowawcy klas:

- ✓ określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- ✓ eksponują w trakcie bieżącej pracy z uczniami związki realizowanych treści nauczania z treściami programowymi doradztwa zawodowego;
- ✓ włączają do swoich planów wychowawczych zagadnienia z zakresu doradztwa zawodowego;
- ✓ realizują tematy związane z doradztwem zawodowym na godzinach wychowawczych;
- ✓ wskazują uczniom specjalistów, którzy mogą udzielać wsparcia w planowaniu kariery zawodowej;
- ✓ współpracują z rodzicami w zakresie planowania ścieżki kariery edukacyjno-zawodowej ich dzieci;
- ✓ współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

Nauczyciele (w tym nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej):

- ✓ określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- ✓ eksponują w trakcie bieżącej pracy z uczniami związki realizowanych treści nauczania z treściami programowymi orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego;
- ✓ współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizowania zajęć orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego dla uczniów;
- ✓ przygotowują uczniów do udziału w konkursach np. zawodoznawczych;
- ✓ prowadzą koła zainteresowań, zajęcia dodatkowe;
- ✓ organizują w sali edukacji wczesnoszkolnej kąciki zawodoznawcze;
- ✓ współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

Specjaliści:

- ✓ określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- ✓ włączają treści z zakresu orientacji zawodowej i zawodowego w prowadzone przez siebie zajęcia dla uczniów;
- ✓ współpracują z wychowawcami klas w ramach realizowania działań z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego dla uczniów;
- ✓ włączają się w proces podejmowania przez uczniów decyzji edukacyjnych i zawodowych (informacje dotyczące ucznia wynikające z pracy specjalisty);

- ✓ współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

Nauczyciele-wychowawcy w świetlicy szkolnej:

- ✓ włączają w zajęcia realizowane w świetlicy szkolnej treści z zakresu orientacji zawodowej;
- ✓ organizują w sali kąpiki zawodoznawcze;
- ✓ rozpoznają i wspierają w rozwoju zdolności i uzdolnienia uczniów;
- ✓ wskazują uczniom specjalistów, którzy mogą udzielać wsparcia w wyborze kierunku kształcenia i zawodu;
- ✓ udzielają uczniom informacji o możliwościach korzystania z usług doradcy zawodowego.

Nauczyciel-bibliotekarz:

- ✓ współpracuje z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym;
- ✓ opracowuje, aktualizuje i udostępnia zasoby dotyczące doradztwa zawodowego;
- ✓ włącza się w organizowane przez szkołę i instytucje zewnętrzne wydarzenia z zakresu doradztwa zawodowego.

Inne osoby zatrudnione w szkole - pielęgniarka:

- ✓ współpracuje z doradcą zawodowym oraz nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym;
- ✓ udziela informacji o kwestiach zdrowotnych ważnych w kontekście zawodów wybieranych przez uczniów;
- ✓ organizuje dla uczniów spotkania dotyczące dbania o zdrowie i bezpieczeństwo oraz kształtowania właściwych nawyków – adekwatnych do zawodów wybieranych przez uczniów.

4. Odbiorcy działań związanych z doradztwem zawodowym w szkole:

4.1. Oddziały nauczania wczesnoszkolnego - klasy I-III

A Cel orientacji zawodowej

Celem orientacji zawodowej w klasach I–III jest wstępne zapoznanie uczniów z różnorodnością zawodów na rynku pracy, rozwijanie pozytywnej i proaktywnej postawy wobec pracy i edukacji oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zainteresowań oraz pasji.

B Treści programowe – cele szczegółowe

1. Poznanie siebie

Uczeń:

- 1.1 opisuje swoje zainteresowania i określa, w jaki sposób może je rozwijać;
 - 1.2 prezentuje swoje zainteresowania wobec innych osób;
 - 1.3 podaje przykłady różnorodnych zainteresowań ludzi;
 - 1.4 podaje przykłady swoich mocnych stron w różnych obszarach;
 - 1.5 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych.
- ## 2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

- 2.1 odgrywa różne role zawodowe w zabawie;
 - 2.2 podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu oraz opisuje podstawową specyfikę pracy w wybranych zawodach;
 - 2.3 opisuje, czym jest praca, i omawia jej znaczenie w życiu człowieka na wybranych przykładach;
 - 2.4 omawia znaczenie zaangażowania różnych zawodów w kształt otoczenia, w którym funkcjonuje;
 - 2.5 opisuje rolę zdolności i zainteresowań w wykonywaniu danego zawodu;
 - 2.6 posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny.
- ## 3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

- 3.1 uzasadnia potrzebę uczenia się i zdobywania nowych umiejętności;
 - 3.2 wskazuje treści, których lubi się uczyć;
 - 3.3 wymienia różne źródła wiedzy i podejmuje próby korzystania z nich.
- ## 4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

- 4.1 opowiada, kim chciałby zostać i co chciałby robić;
- 4.2 planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując na podstawowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;
- 4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio z jego osobą

C Warunki i sposób realizacji

Orientacja zawodowa w oddziałach klas I-III jest realizowana:

- podczas obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego;

- w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej poprzez:
 - ✓ bieżącą pracę z uczniami przez wspomaganie uczniów w wyborze kierunku kształcenia i zawodu prowadzoną przez nauczycieli, nauczycieli wychowawców i specjalistów;
 - ✓ zintegrowane działania nauczycieli i specjalistów tj. pozostałe działania związane z doradztwem zawodowym realizowane w szkole i poza nią;
 - ✓ zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu.

4.2. Oddziały klas IV-VI

A Cel orientacji zawodowej

Celem orientacji zawodowej w klasach IV–VI jest poznawanie własnych zasobów, zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami i rynkiem pracy, kształtowanie pozytywnej i proaktywnej postawy uczniów wobec pracy i edukacji oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych i wychowawczych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zdolności, zainteresowań oraz pasji.

B Treści programowe

1. Poznawanie własnych zasobów

Uczeń:

- 1.1 określa własne zainteresowania i uzdolnienia oraz kompetencje;
- 1.2 wskazuje swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia;
- 1.3 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i ocenia swoje działania, formułując wnioski na przyszłość;
- 1.4 prezentuje swoje zainteresowania i uzdolnienia wobec innych osób z zamiarem zaciekawienia odbiorców

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

- 2.1 wymienia różne grupy zawodów i podaje przykłady zawodów charakterystycznych dla poszczególnych grup, opisuje różne ścieżki ich uzyskiwania oraz podstawową specyfikę pracy w zawodach;
- 2.2 opisuje, czym jest praca i jakie ma znaczenie w życiu człowieka;
- 2.3 podaje czynniki wpływające na wybory zawodowe;
- 2.4 posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;
- 2.3 wyjaśnia rolę pieniądza we współczesnym świecie i jego związek z pracą.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

- 3.1 wskazuje różne sposoby zdobywania wiedzy, korzystając ze znanych mu przykładów, oraz omawia swój indywidualny sposób nauki;
- 3.2 wskazuje przedmioty szkolne, których lubi się uczyć;
- 3.3 samodzielnie dociera do informacji i korzysta z różnych źródeł wiedzy.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

- 4.1 opowiada o swoich planach edukacyjno-zawodowych;
- 4.2 planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując szczegółowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;
- 4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio lub pośrednio z jego osobą.

C Warunki i sposób realizacji

Orientacja zawodowa w oddziałach klas IV-VI jest realizowana:

- podczas obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego;
- w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej poprzez:
 - ✓ bieżącą pracę z uczniami przez wspomaganie uczniów w wyborze kierunku kształcenia i zawodu prowadzoną przez nauczycieli, nauczycieli wychowawców i specjalistów;
 - ✓ zintegrowane działania nauczycieli i specjalistów tj. pozostałe działania związane z doradztwem zawodowym realizowane w szkole i poza nią;
 - ✓ zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu.

4.3 Oddziały klas VII-VIII

A Cel doradztwa zawodowego

Celem doradztwa zawodowego w klasach VII–VIII szkoły podstawowej jest przygotowanie uczniów do odpowiedzialnego planowania kariery i podejmowania przy wsparciu doradczym decyzji edukacyjnych i zawodowych uwzględniających znajomość własnych zasobów oraz informacje na temat rynku pracy i systemu edukacji.

B Treści programowe

1. Poznawanie własnych zasobów

Uczeń:

- 1.1 określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych;
- 1.2 rozpoznaje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe);
- 1.3 dokonuje syntezy przydatnych w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej informacji o sobie wynikających z autoanalizy, ocen innych osób oraz innych źródeł;
- 1.4 rozpoznaje własne ograniczenia jako wyzwania w odniesieniu do planów edukacyjno-zawodowych;
- 1.5 rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej;
- 1.6 określa aspiracje i potrzeby w zakresie własnego rozwoju i możliwe sposoby ich realizacji;
- 1.7 określa własną hierarchię wartości i potrzeb.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

- 2.1 wyszukuje i analizuje informacje na temat zawodów oraz charakteryzuje wybrane zawody, uwzględniając kwalifikacje wyodrębnione w zawodach oraz możliwości ich uzyskiwania;
- 2.2 porównuje własne zasoby i preferencje z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców;
- 2.3 wyjaśnia zjawiska i trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy, z uwzględnieniem regionalnego i lokalnego rynku pracy;
- 2.4 uzasadnia znaczenie pracy w życiu człowieka;
- 2.5 analizuje znaczenie i możliwości doświadczania pracy;
- 2.6 wskazuje wartości związane z pracą i etyką zawodową;
- 2.7 dokonuje autoprezentacji.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

- 3.1 analizuje oferty szkół ponadpodstawowych i szkół wyższych pod względem możliwości dalszego kształcenia, korzystając z dostępnych źródeł informacji;
- 3.2 analizuje kryteria rekrutacyjne do wybranych szkół w kontekście rozpoznania własnych zasobów;
- 3.3 charakteryzuje strukturę systemu edukacji formalnej oraz możliwości edukacji poza formalnej i nieformalnej;
- 3.4 określa znaczenie uczenia się przez całe życie.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

- 4.1 dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu doradczym;
- 4.2 określa cele i plany edukacyjno-zawodowe, uwzględniając własne zasoby;
- 4.3 identyfikuje osoby i instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej i wyjaśnia, w jakich Sytuacjach korzystać z ich pomocy;
- 4.4 planuje ścieżkę edukacyjno-zawodową, uwzględniając konsekwencje podjętych wyborów.

C Warunki i sposób realizacji

Doradztwo zawodowe w oddziałach klas VII i VIII jest realizowana:

- podczas zajęć z zakresu doradztwa zawodowego wynikających z ramowych planów nauczania, które są prowadzone przez doradcę zawodowego gdzie doradca zawodowy prowadzący te zajęcia opracowuje rozkład zajęć dla oddziałów klas VII i VIII na zajęcia dydaktyczne w wyznaczonej liczbie godzin wynikającej z ramowych planów nauczania zgodnie z przewidzianymi treściami programowymi;
- podczas obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego;
- w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej poprzez:
 - ✓ bieżącą pracę z uczniami przez wspomaganie uczniów w wyborze kierunku kształcenia i zawodu prowadzoną przez nauczycieli, nauczycieli wychowawców i specjalistów;
 - ✓ zintegrowane działania nauczycieli i specjalistów tj. pozostałe działania związane z doradztwem zawodowym realizowane w szkole i poza nią;
 - ✓ zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu.

4.4. Rodzice

A Odbiorcami działań realizowanych w zakresie „Programu WSDZ” w szkole są również rodzice. Działania skierowane do rodziców są wyszczególnione w tabeli 1 zawierającej program realizacji działań WSDZ na rok szkolny 2019/2020, sporządzone na podstawie przeprowadzonej diagnozy potrzeb.

4.5. Nauczyciele

A Odbiorcami działań realizowanych w zakresie „Programu WSDZ” w szkole są także nauczyciele. Działania skierowane do tej grupy odbiorców są wyszczególnione w tabeli 1 zawierającej program realizacji działań WSDZ na rok szkolny 2019/2020, sporządzone na podstawie przeprowadzonej diagnozy potrzeb.

5. Diagnoza potrzeb w zakresie realizacji programu WSDZ

Skuteczna realizacja działań z doradztwa zawodowego w szkole wymaga przeprowadzenia diagnozy potrzeb uczniów, rodziców, nauczycieli, zasobów szkoły i sojuszników w otoczeniu społeczno-gospodarczym.

A Metody diagnozy przyjęte w szkole:

- badanie ankietowe - ankiet diagnostyczna dla uczniów, rodziców, i nauczycieli

- rozmowa z uczniami na lekcji wychowawczej
- rozmowa z rodzicami podczas spotkania z rodzicami
- rozmowa z nauczycielami podczas rady pedagogicznej
- diagnoza otoczenia społeczno-gospodarczego pod kątem kontynuowania i podjęcia współpracy

Decyzję, jakie metody diagnozy zostaną przyjęte, podejmuje szkoła.

CZEŚĆ II

TREŚCI PROGRAMOWE Z ZAKRESU DORADZTWA ZAWODOWEGO DLA DZIECI UCZĘSZCZAJĄCYCH DO ŚWIETLICY SZKOLNEJ

MODUŁ 1. Poznanie siebie – 1.1 1.2 1.3 1.4			
Działania	Formy realizacji	Osoby odpowiedzialne	Termin realizacji
Uczeń opisuje swoje zainteresowania i określa, w jaki sposób może je rozwijać	<ul style="list-style-type: none"> • Zabawy, gry świetlicowe – zachęcanie dzieci do opisywania swoich zainteresowań; 	Wychowawcy świetlicy szkolnej	Wrzesień – listopad 2019
Prezentuje swoje zainteresowania wobec innych osób	<ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia plastyczne, muzyczne, konkursy świetlicowe (prezentacja dorobku artystycznego na gazetce, występy dzieci w trakcie festynu, imprez szkolnych) 	Wychowawcy świetlicy szkolnej	Rok szkolny 2019/2020
Podaje przykłady różnorodnych zainteresowań ludzi	<ul style="list-style-type: none"> • Zapraszanie do świetlicy osób wykonujących różne zawody • Rozmowy z dziećmi na temat zawodów wykonywanych przez ich rodziców, dziadków, ulubiony aktor, piosenkarz. Rozmowy z uczniami, przeglądanie prasy, wywiadów. 	Wychowawcy świetlicy szkolnej	Rok szkolny 2019/2020
Podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych	<ul style="list-style-type: none"> • Praca w grupach zadaniowych, wspólne tworzenie gazetki, regulaminów; 	Wychowawcy świetlicy szkolnej	Rok szkolny 2019/2020
Podaje przykłady swoich mocnych stron w różnych obszarach	<ul style="list-style-type: none"> • Rozpoznanie uzdolnień dzieci podczas zajęć plastycznych, muzycznych itp. Wspieranie ich mocnych stron poprzez zabawy w kole, sceny dramy itp. 	Wychowawcy świetlicy szkolnej	Rok szkolny 2019/2020

MODUŁ 2. Świat zawodów i rynek pracy – 2.1 2.2 2.3 2.4 2.5			
Działania	Formy realizacji	Osoby odpowiedzialne	Termin realizacji
Uczeń odgrywa różne role w zabawie;	<ul style="list-style-type: none"> Zabawy w sklep, piekarnię, szkołę Odgrywanie scenek podczas zajęć świetlicowych związanych z różnymi zawodami 	Wychowawcy świetlicy szkolnej	Rok szkolny 2019/2020
Podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w najbliższym i dalszym otoczeniu oraz opisuje podstawową specyfikę pracy w wybranych zawodach;	<ul style="list-style-type: none"> Spotkania z ludźmi wykonującymi różne zawody (pielęgniarka, fryzjer, kosmetyczka, piekarz, policjant, muzyk, rolnik, kucharz) itp.; Rozmowy z dziećmi na temat pracy osób zapraszanych cyklicznie na spotkania, tworzenie albumów na temat – „kim chciałbym/chciałabym zostać w przyszłości” Tworzenie rymowanek i rebusów związanych z ciekawymi zawodami; 	Wychowawcy świetlicy szkolnej	Rok szkolny 2019/2020
Opisuje czym jest praca i omawia jej znaczenie w życiu człowieka na wybranych przykładach;	<ul style="list-style-type: none"> Wypowiedzi uczniów na temat pracy po spotkaniach z ciekawymi ludźmi Wypowiedzi dzieci na temat pracy na podstawie fragmentów książek czytanych przez nauczycieli w ramach realizowanej w świetlicy Innowacji Czytelniczej min.: <ul style="list-style-type: none"> - J. Brzechwa „Wiersze” - A. Borowiecka „Mrówcza praca” - J. Tuwim „Wiersze dla dzieci” - Dyskusje z uczniami, luźne rozmowy 	Wychowawcy świetlicy szkolnej	Rok szkolny 2019/2020
Omawia znaczenie różnych zawodów w kształt otoczenia, w którym funkcjonuje;	<ul style="list-style-type: none"> Pogadanki, rozmowy, filmy, prezentacje 	Wychowawcy świetlicy szkolnej	Rok szkolny 2019/2020
Opisuje role zdolności i zainteresowań w wykonywaniu danego zawodu;	<ul style="list-style-type: none"> Zajęcia warsztatowe Luźne wypowiedzi uczniów na podstawie własnych doświadczeń 	Wychowawcy świetlicy szkolnej	Rok szkolny 2019/2020
Posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny.	<ul style="list-style-type: none"> W trakcie zajęć plastyczno – technicznych prowadzonych w świetlicy w sposób twórczy je wykorzystuje 	Wychowawcy świetlicy szkolnej	Rok szkolny 2019/2020

MODUŁ 3. Rysunek edukacyjny i uczenie się przez całe życie – 3.1 3.2			
Działania	Formy realizacji	Osoby odpowiedzialne	Termin realizacji
Uczeń uzasadnia potrzebę uczenia się i zdobywanie nowych umiejętności	<ul style="list-style-type: none"> • Udział w konkursach realizowanych na terenie świetlicy szkolnej (konkurs świetlicowy plastyczny) • Udział uczniów w międzyszkolnych spartakiadach świetlicowych 	Wychowawcy świetlicy szkolnej	Rok szkolny 2019/2020
Wskazuje treści, których lubi się uczyć	<ul style="list-style-type: none"> • Zapoznanie uczniów z radami jak dobrze i skutecznie się uczyć (wetrzenie pokoju, wykonanie testu na preferowane style uczenia się – wzrokowiec, słuchowiec, kinestetyk) • Udział w zajęciach, które uczeń lubi 	Wychowawcy świetlicy szkolnej	Rok szkolny 2019/2020
Wymienia różne źródła wiedzy i podejmuje próby korzystania z nich	<ul style="list-style-type: none"> • Korzystanie w trakcie odrabiania zadań w świetlicy ze słowników, encyklopedii i innych 	Wychowawcy świetlicy szkolnej	Rok szkolny 2019/2020

MODUŁ 4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych – 4.1 4.2 4.3			
Działania	Formy realizacji	Osoby odpowiedzialne	Termin realizacji
Uczeń opowiada, kim chciałby zostać i co chciałby robić	<ul style="list-style-type: none"> • Swobodne wypowiedzi uczniów w trakcie realizacji planu pracy w świetlicy na temat Kim chciałbym/chciałabym zostać 	Wychowawcy świetlicy szkolnej	Rok szkolny 2019/2020
Planuje swoje działania lub działania grupy, wskazuje na podstawowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu	<ul style="list-style-type: none"> • Wspiera i rozumie potrzebę pomagania innym (zbiórki żywności w ramach Światowego Dnia Walki z Głodem, dary dla schroniska itd.) • Rozumie potrzebę współdziałania w grupie 	Wychowawcy świetlicy szkolnej	Rok szkolny 2019/2020
Próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych z jego osobą	<ul style="list-style-type: none"> • Dokonywanie wyborów dotyczących odrabiania zadań domowych czy zabawy • Rozmowy z uczniami na temat ich predyspozycji i zainteresowań, wspieranie uczniów w dążeniu do 	Wychowawcy świetlicy szkolnej	Rok szkolny 2019/2020

	realizacji przez nich określonego celu.		
--	---	--	--

Pierwszy etap edukacji klasy 1 -3

MODUŁ 1. Poznanie siebie – 1.1 1.2 1.3 1.4 1.5

Działania	Formy realizacji	Osoby odpowiedzialne	Termin realizacji
Uczeń: ❖ opisuje swoje zainteresowania i określa, w jaki sposób może je rozwijać;	<ul style="list-style-type: none"> gry i symulacje – zachęcanie uczniów do opisywania swoich zainteresowań, prezentowania ich w grupie; 	wychowawca; nauczyciele uczący; wychowawcy świetlicy; pedagog - psycholog	wrzesień – listopad 2019
❖ prezentuje swoje zainteresowania wobec innych osób;	<ul style="list-style-type: none"> zajęcia artystyczne – umożliwienie uczniom prezentacji swoich zdolności (wystawy prac, występy); uczestnictwo w zajęciach koła teatralnego, koła muzycznego i koła rozwijającego kreatywne myślenie; 	wychowawca; nauczyciele uczący; wychowawcy świetlicy; pedagog – psycholog; opiekunka koła teatralnego; opiekunka koła muzycznego;	rok szkolny 2019/2020
❖ podaje przykłady różnorodnych zainteresowań ludzi;	<ul style="list-style-type: none"> zapoznanie uczniów z zainteresowaniami innych ludzi (koleżanek i kolegów, rodziców i dziadków, znanych i sławnych osób) w formie rozmów, wywiadów, artykułów, 	wychowawca; wychowawcy świetlicy;	rok szkolny 2019/2020

	słuchowisk.		
❖ podaje przykłady swoich mocnych stron w różnych obszarach;	<ul style="list-style-type: none"> wspieranie uczniów w poznawaniu swoich zalet i mocnych stron w toku rozmów, odgrywania scenek rodzajowych i dramowych, gier i zabaw 	wychowawca; nauczyciele uczący; wychowawcy świetlicy; pedagog – psycholog; opiekun koła teatralnego;	rok szkolny 2019/2020
❖ podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych;	<ul style="list-style-type: none"> systematyczne przekazywanie wiedzy o dziecku, jego umiejętnościach, zdolnościach, zainteresowaniach 	wychowawca; nauczyciele uczący; pedagog – psycholog;	terminarz spotkań z rodzicami

MODUŁ 2. Świat zawodów i rynek pracy – 2.1 2.2 2.3 2.4 2.5 2.6

Działania	Formy realizacji	Osoby odpowiedzialne	Termin realizacji
Uczeń: ❖ odgrywa różne role zawodowe w zabawie;	<ul style="list-style-type: none"> odgrywanie scenek dramowych związanych z zawodami podczas zajęć edukacyjnych oraz w ramach działalności szkolnego koła teatralnego; 	wychowawca; nauczyciele uczący; wychowawcy świetlicy; pedagog – psycholog; opiekun koła teatralnego	rok szkolny 2019/2020

<p>❖ podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu oraz opisuje podstawową specyfikę pracy w wybranych zawodach;</p>	<ul style="list-style-type: none"> • cykl spotkań i warsztatów z przedstawicielami różnych zawodów (funkcjonariusz policji, funkcjonariusz straży miejskiej, funkcjonariusz straży pożarnej, dietetyk, trener sportowy – mistrz karate, aktorzy, muzycy, pielęgniarka szkolna, kucharze, górnicy, cukiernik); • pogadanki, rozmowy, teksty informacyjne na temat ludzi i wykonywanych przez nich zawodów (lekarz, rolnik, sadownik, programista, poeta, kompozytor – muzyk, nauczyciel, ekolog); 	<p>wychowawca; osoby prowadzące spotkania i warsztaty;</p>	<p>rok szkolny 2019/2020</p>
---	--	--	------------------------------

<p>❖ opisuje, czym jest praca i omawia jej znaczenie w życiu człowieka na wybranych przykładach;</p>	<ul style="list-style-type: none"> • swobodne wypowiedzi uczniów w oparciu o omawiane lektury szkolne („Dzieci z Bullerbyn”, „O psie, który jeździł koleją”, „Detektyw Pozytywka” , Kajtkowe przygody”, „Czarna owieczka”, wiersze J. Tuwima i J.Brzechwy); • dyskusje, opowiadanie, gry planszowe; 	<p>wychowawcy; wychowawcy świetlicy</p>	<p>rok szkolny 2019/2020</p>
<p>❖ omawia znaczenie zaangażowania różnych zawodów w kształt otoczenia, w którym funkcjonuje;</p>	<ul style="list-style-type: none"> • systematyczne przekazywanie wiedzy dziecku na temat znaczenia różnych zawodów; • pogadanki, prezentacja plansz demonstracyjnych, filmy, słuchowiska, wywiady, prezentacje multimedialne; 	<p>wychowawca; wychowawcy świetlicy; pracownicy szkoły;</p>	<p>rok szkolny 2019/2020</p>

<p>❖ opisuje role zdolności i zainteresowań w wykonywaniu danego zawodu;</p>	<ul style="list-style-type: none"> • swobodne wypowiedzi w oparciu o własne doświadczenia, przeczytane lektury, rozmowy z dorosłymi i rówieśnikami; • zajęcia warsztatowe w oparciu o mapę myśli; 	<p>wychowawca; nauczyciele uczący; wychowawcy świetlicy; pedagog – psycholog;</p>	<p>rok szkolny 2019/2020</p>
<p>❖ posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zajęcia warsztatowe – posługiwanie się przyborami i narzędziami w sposób twórczy i odtwórczy podczas zajęć plastycznych i technicznych; • zajęcia w miejscach edukacji bezpośredniej; 	<p>wychowawca; animatorzy o prowadzący zajęcia w miejscach edukacji bezpośredniej;</p>	<p>rok szkolny 2019/2020</p>

MODUŁ 3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie – 3.1 3.2 3.3

Działania	Formy realizacji	Osoby odpowiedzialne	Termin realizacji
-----------	------------------	----------------------	-------------------

<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ uzasadnia potrzebę uczenia się i zdobywania nowych umiejętności; 	<ul style="list-style-type: none"> • uczestniczenie w konkursach szkolnych, międzyszkolnych i ogólnopolskich; • udział w kołach zainteresowań w szkole i poza szkołą; 	<p>wychowawcy; rodzice; osoby prowadzące koła; organizatorzy konkursów;</p>	<p>rok szkolny 2019/2020</p>
<ul style="list-style-type: none"> ❖ wskazuje treści, których lubi się uczyć; 	<ul style="list-style-type: none"> • rozmowy doradcze na temat indywidualnego sposobu nauki; • indywidualizacja pracy podczas zajęć edukacyjnych; • udział w kołach zainteresowań; 	<p>wychowawcy; nauczyciele uczący; nauczyciele prowadzący koła (nauczyciel muzyki, instruktor wędkarski, opiekun koła SKKT, trenerzy sportowi, nauczyciel gry na instrumencie); pedagog - psycholog;</p>	<p>rok szkolny 2019/2020</p>
<ul style="list-style-type: none"> ❖ wymienia różne źródła wiedzy i podejmuje próby korzystania z nich; 	<ul style="list-style-type: none"> • pogadanki dotyczące pozyskiwania wiedzy z różnych źródeł; • korzysta z tradycyjnych i nowoczesnych źródeł informacji podczas zajęć edukacyjnych i nie tylko; 	<p>wychowawcy; nauczyciele uczący;</p>	<p>rok szkolny 2019/2020</p>

MODUŁ 4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno – zawodowych – 4.1 4.2 4.3

Działania	Formy realizacji	Osoby odpowiedzialne	Termin realizacji
------------------	-------------------------	-----------------------------	--------------------------

<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ opowiada, kim chciałby zostać i co chciałby robić; 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzi uczniów dotyczące planów edukacyjno – zawodowych; • rozważania na temat „Kim chciałbym/ chciałabym zostać, gdy dorosnę”; 	<p>wychowawcy; wychowawcy świetlicy; pedagog – psycholog;</p>	<p>rok szkolny 2019/2020</p>
<ul style="list-style-type: none"> ❖ planuje swoje działania lub działania grupy, wskazuje na podstawowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu; 	<ul style="list-style-type: none"> • rozwijanie podczas zajęć edukacyjnych pracy w grupie; • podejmowanie działań projektowych; • podejmowanie i realizowanie zadań dodatkowych na rzecz klasy, szkoły i środowiska lokalnego; • uczestnictwo w działalności wolontariackiej szkoły; 	<p>wychowawcy; nauczyciele przedmiotów; opiekun SU;</p>	<p>rok szkolny 2019/2020</p>
<ul style="list-style-type: none"> ❖ próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych z jego osobą; 	<ul style="list-style-type: none"> • konsultacje indywidualne i rozmowy grupowe – motywowanie uczniów do udziału w konkursach celem planowania dalszej ścieżki edukacyjnej; • rozmowy doradcze dotyczące celów i planów edukacyjno – zawodowych; • swobodne wypowiedzi na temat 	<p>wychowawcy; nauczyciele ucący;</p> <p>wychowawcy świetlicy; pedagog – psycholog;</p>	<p>rok szkolny 2019/2020</p>

	powiedzenia „Być kowalem własnego losu”;		
--	--	--	--

Drugi etap edukacyjny klasy IV-VI

Działania realizowane w klasach IV-VI

Moduł I Poznanie własnych zasobów 1.1, 1.2, 1.3, 1.4

Działania	Metody i formy realizacji	Osoby odpowiedzialne	Terminy realizacji
Uczeń: określa własne zainteresowania i uzdolnienia oraz kompetencje.	Warsztaty, pogadanki uwzględnione z Szkolnym Programie Wychowawczo-Profilaktycznym Współpraca z wychowawcami klas, doradcą zawodowym, innymi nauczycielami, bibliotekarzem, pielęgniarką w realizowaniu działań z zakresu doradztwa zawodowego (konsultacje, porady) Autoprezentacja swoich zainteresowań podczas lekcji wychowawczych. Zachęcanie do uczestnictwa w kołach zainteresowań na terenie szkoły i poza szkołą.	pedagog/psycholog wychowawcy klas nauczyciele instruktorzy, nauczyciele z instytucji zewnętrznych (MDK, MOS itp.)	wrzesień 2019
Uczeń: wskazuje swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia.	Warsztaty, pogadanki uwzględnione z Szkolnym Programie Wychowawczo-Profilaktycznym. Współpraca z wychowawcami klas, doradcą zawodowym, innymi nauczycielami,	pedagog/psycholog	rok szkolny 2019/2020

	<p>bibliotekarzem, pielęgniarką w realizowaniu działań z zakresu doradztwa zawodowego (konsultacje, porady)</p> <p>Autoprezentacja swoich mocnych i słabych stron podczas lekcji wychowawczych oraz zajęć przedmiotowych i zajęć pozalekcyjnych.</p>	wychowawcy klas, nauczyciele	
Uczeń: podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i ocenia swoje działania, formułując wnioski na przyszłość.	Systematyczne przekazywanie wiedzy o dziecku, jego umiejętnościach, zdolnościach, zainteresowaniach.	nauczyciele	rok szkolny 2019/2020
Uczeń: prezentuje swoje zainteresowania i uzdolnienia wobec innych osób z zamiarem zaciekawienia odbiorców.	Szkolne galerie prac uczniów, prezentacje indywidualne, udział w konkursach, zawodach, olimpiadach, występy na festynie rodzinnym, apelach szkolnych.	nauczyciele	rok szkolny 2019/2020

Moduł II Świat zawodów i rynek pracy 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5

Działania	Metody i formy realizacji	Osoby odpowiedzialne	Terminy realizacji
Uczeń: wymienia różne grupy zawodów i podaje przykłady zawodów charakterystycznych dla poszczególnych grup, opisuje różne ścieżki ich uzyskiwania oraz podstawową specyfikę pracy w zawodach.	Pogadanki, rozmowy kierowane, spotkania z inspirującymi, ciekawymi osobami, które odniosły sukces; cykle spotkań i warsztatów z przedstawicielami różnych zawodów np. strażak, funkcjonariusz policji, straży miejskiej itp., włączanie rodziców, jako przedstawicieli różnych zawodów do działań informacyjnych szkoły (spotkania klasowe lub szkolne). Udostępnianie informacji o zawodach charakterystycznych dla danego przedmiotu.	nauczyciele wychowawcy klas	rok szkolny 2019/2020
Uczeń: opisuje czym jest praca i	Wyjścia do zakładów pracy,	nauczyciele,	rok szkolny 2019/2020

jakie ma znaczenie w życiu człowieka.	pogadanki, wykłady, dyskusje, podejmowane podczas lekcji wychowawczych. Wdrażanie uczniów do wykonywania różnych czynności zawodowych.	wychowawcy klas	
Uczeń: podaje czynniki wpływające na wybory zawodowe.	Pogadanki, dyskusje podejmowane podczas lekcji wychowawczych. Organizacja spotkań dotyczących dbania o zdrowie i bezpieczeństwo oraz kształtowania właściwych nawyków- adekwatnych do zawodów wybieranych przez uczniów.	wychowawcy klas pielęgniarka	rok szkolny 2019/2020
Uczeń: posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny.	Treści programowe realizowane na lekcjach techniki, plastyki.	nauczyciel techniki, plastyki	rok szkolny 2019/2020
Uczeń: wyjaśnienia rolę pieniądza we współczesnym świecie i jego związku z pracą.	Pogadanki podejmowane podczas lekcji wychowawczych.	wychowawcy klas	rok szkolny 2019/2020

Moduł III Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie 3.1, 3.2, 3.3

Działania	Metody i formy realizacji	Osoby odpowiedzialne	Terminy realizacji
Uczeń: wskazuje różne sposoby zdobywania wiedzy, korzystając ze znanych mu przykładów oraz omawia swój indywidualny sposób nauki.	Warsztaty, pogadanki uwzględnione z Szkolnym Programie Wychowawczo-Profilaktycznym. Współpraca z wychowawcami klas, doradcą zawodowym, innymi nauczycielami, bibliotekarzem, pielęgniarką w realizowaniu działań z zakresu doradztwa zawodowego (konsultacje, porady).Wsparcie uczniów z	pedagog/psycholog nauczyciele	rok szkolny 2019/2020

	SPE. Rozmowy doradcze.	nauczyciele	
Uczeń: wskazuje przedmioty szkolne, których lubi się uczyć.	Zachęcanie do udział w kołach zainteresowań na terenie szkoły.	nauczyciele	rok szkolny 2019/2020
Uczeń: samodzielnie dociera do informacji i korzysta z różnych źródeł wiedzy.	Indywidualizacja pracy na lekcjach. Zachęcanie do poszukiwania ciekawych stron internetowych dotyczących informacji dotyczących zawodu. Stworzenie w szkolnej bibliotece kącika informacji zawodowej.	nauczyciele bibliotekarz nauczyciel informatyki	rok szkolny 2019/2020

Moduł IV Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych 4.1, 4.2, 4.3

Działania	Metody i formy realizacji	Osoby odpowiedzialne	Terminy realizacji
Uczeń: opowiada o swoich planach edukacyjno-zawodowych.	Konsultacje indywidualne i rozmowy grupowe – motywowanie uczniów do udziału w konkursach celem planowania dalszej ścieżki edukacyjnej.	wychowawcy klas nauczyciele	rok szkolny 2019/2020
Uczeń: planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując szczegółowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu.	Podejmowanie działań projektowych. Podejmowanie i realizowanie zadań dodatkowych na rzecz klasy, szkoły i środowiska lokalnego. Uczestnictwo w szkolnym wolontariacie.	nauczyciele opiekun Samorządu Uczniowskiego	rok szkolny 2019/2020
Uczeń: próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio lub pośrednio z jego osobą.	Rozmowy doradcze dotyczące celów i planów edukacyjno – zawodowych.	nauczyciele pedagog/psycholog wychowawcy klas	rok szkolny 2019/2020

Drugi etap edukacyjny klasy 7-8

MODUŁ 1. Poznawanie własnych zasobów - 1.1 1.2 1.3 1.4 1.5 1.6 1.7

Działania	Metody i formy realizacji	Osoby odpowiedzialne	Terminy realizacji
Uczeń: określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych	Warsztaty dot. Samooceny, stanu zdrowia fizycznego i psychicznego, pogadanki uwzględnione z Szkolnym Programie Wychowawczo-Profilaktycznym; Współpraca z wychowawcami klas, doradcą zawodowym, innymi nauczycielami, bibliotekarzem, pielęgniarką w realizowaniu działań z zakresu doradztwa zawodowego (konsultacje, porady) Autoprezentacja swoich zainteresowań podczas lekcji wychowawczych. Zachęcanie do uczestnictwa w kołach zainteresowań na terenie szkoły i poza szkołą.	pedagog/psycholog, nauczyciel doradztwa zawodowego, wychowawcy klas nauczyciele instruktorzy, bibliotekarz, pielęgniarka, nauczyciele z instytucji zewnętrznych (MDK, MOS itp.)	Rok szkolny 2019/2020

<p>Uczeń: rozpoznaje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe);</p>	<p>Warsztaty, pogadanki uwzględnione z Szkolnym Programie Wychowawczo-Profilaktycznym. Współpraca z wychowawcami klas, doradcą zawodowym, innymi nauczycielami, bibliotekarzem, pielęgniarką w realizowaniu działań z zakresu doradztwa zawodowego (konsultacje, porady) Autoprezentacja swoich mocnych i słabych stron podczas lekcji wychowawczych oraz zajęć przedmiotowych i zajęć pozalekcyjnych.</p>	<p>pedagog/psycholog, wychowawcy klas, nauczyciele, nauczyciel doradztwa zawodowego</p>	<p>rok szkolny 2019/2020</p>
<p>Uczeń: rozpoznaje własne ograniczenia jako wyzwania w odniesieniu do planów edukacyjno-zawodowych; Uczeń: rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej; Uczeń: określa aspiracje i potrzeby w zakresie własnego rozwoju i możliwe sposoby ich realizacji; Uczeń: określa własną hierarchię wartości i potrzeb</p>	<p>Szkolne galerie prac uczniów, prezentacje indywidualne, udział w konkursach, zawodach, olimpiadach, występy na festynie rodzinnym, apelach szkolnych, konsultacje indywidualne z nauczycielami i rozmowy doradcze, spotkania dotyczące szkół ponadpodstawowych</p>	<p>Nauczyciele, wychowawcy klas, pedagog, nauczyciel doradztwa zawodowego</p>	<p>rok szkolny 2019/2020</p>

MODUŁ 2. Świat zawodów i rynek pracy -2.1 2.2 2.3 2.4 2.5 2.6 2.7

Działania	Metody i formy realizacji	Osoby odpowiedzialne	Terminy realizacji
Uczeń: wyszukuje i analizuje informacje na temat zawodów oraz charakteryzuje wybrane zawody, uwzględniając kwalifikacje wyodrębnione w zawodach oraz możliwości ich uzyskiwania	Pogadanki, rozmowy kierowane, spotkania z inspirującymi, ciekawymi osobami, które odniosły sukces; cykle spotkań i warsztatów z przedstawicielami różnych zawodów np. strażak, funkcjonariusz policji, straży miejskiej itp., włączanie rodziców, jako przedstawicieli różnych zawodów do działań informacyjnych szkoły (spotkania klasowe lub szkolne). Udostępnianie informacji i o zawodach charakterystycznych dla danego przedmiotu.	nauczyciele wychowawcy klas, nauczyciel doradztwa zawodowego	rok szkolny 2019/2020
Uczeń: porównuje własne zasoby i preferencje z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców;	Wyjścia do zakładów pracy, pogadanki, wykłady, dyskusje, podejmowane podczas lekcji wychowawczych. Wdrażanie uczniów do wykonywania różnych czynności zawodowych, udział w dniach otwartych szkół ponadpodstawowych	nauczyciele, wychowawcy klas, nauczyciel doradztwa zawodowego	rok szkolny 2019/2020

Uczeń: wyjaśnia zjawiska i trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy, z uwzględnieniem regionalnego i lokalnego rynku pracy	Pogadanki, dyskusje podejmowane podczas lekcji wychowawczych. Organizacja spotkań dotyczących dbania o zdrowie i bezpieczeństwo oraz kształtowania właściwych nawyków- adekwatnych do zawodów wybieranych przez uczniów.	wychowawcy klas pielęgniarka, nauczyciel doradztwa zawodowego	rok szkolny 2019/2020
Uczeń: uzasadnia znaczenie pracy w życiu człowieka;	Treści programowe realizowane na lekcjach doradztwa zawodowego, EDB, WOS; bieżąca praca na lekcji.	Nauczyciele, nauczyciel doradztwa zawodowego	rok szkolny 2019/2020
Uczeń: analizuje znaczenie i możliwości doświadczenia pracy	Pogadanki podejmowane podczas lekcji wychowawczych, zajęć z doradztwa zawodowego	wychowawcy klas, nauczyciel doradztwa zawodowego	rok szkolny 2019/2020
Uczeń: wskazuje wartości związane z pracą i etyką zawodową;	Pogadanki podejmowane podczas lekcji wychowawczych, realizacja zajęć z doradztwa zawodowego	wychowawcy klas, nauczyciel doradztwa zawodowego	rok szkolny 2019/2020
Uczeń: dokonuje autoprezentacji.	Realizacja zajęć z doradztwa zawodowego, bieżąca praca na lekcji, udział w szkolnym wolontariacie, projektach	wychowawcy klas, nauczyciel doradztwa zawodowego	rok szkolny 2019/2020

MODUŁ 3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie-3.1 3.2 3.3 3.4

Działania	Metody i formy realizacji	Osoby odpowiedzialne	Terminy realizacji
Uczeń: analizuje oferty szkół ponadpodstawowych i szkół wyższych pod względem możliwości dalszego kształcenia, korzystając z dostępnych źródeł informacji;	Warsztaty, pogadanki uwzględnione z Szkolnym Programie Wychowawczo-Profilaktycznym. Współpraca z wychowawcami klas, doradcą zawodowym, innymi nauczycielami, bibliotekarzem, pielęgniarką w realizowaniu działań z zakresu doradztwa zawodowego (konsultacje, porady). Wsparcie uczniów z SPE. Rozmowy doradcze.	pedagog/psycholog nauczyciele, wychowawcy, nauczyciel doradztwa zawodowego	rok szkolny 2019/2020
Uczeń: analizuje kryteria rekrutacyjne do wybranych szkół w kontekście rozpoznania własnych zasobów; wskazuje przedmioty szkolne, których lubi się uczyć.	Zachęcanie do udział w kołach zainteresowań na terenie szkoły, udział w próbnym i głównym egzaminie ósmoklasisty, udział w drzwiach otwartych szkół ponadpodstawowych,	Dyrektor, nauczyciele, wychowawcy , nauczyciel doradztwa zawodowego	rok szkolny 2019/2020
Uczeń: charakteryzuje strukturę systemu edukacji formalnej oraz możliwości edukacji pozaformalnej i nieformalnej	Indywidualizacja pracy na lekcjach. Zachęcanie do poszukiwania ciekawych stron internetowych dotyczących informacji dotyczących zawodu. Stworzenie w szkolnej bibliotece kącika informacji zawodowej.	nauczyciel doradztwa zawodowego, bibliotekarz	rok szkolny 2019/2020
Uczeń: określa znaczenie uczenia się przez całe życie	Zachęcanie do udział w konkursach, zawodach, kołach zainteresowań na terenie szkoły, bieżącej pracy na lekcji	Nauczyciele, wychowawcy , nauczyciel doradztwa zawodowego	rok szkolny 2019/2020

MODUŁ 4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno - zawodowych**-4.1 4.2 4.3 4.4**

Działania	Metody i formy realizacji	Osoby odpowiedzialne	Terminy realizacji
Uczeń: dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu doradczym	Konsultacje indywidualne i rozmowy grupowe - motywowanie uczniów do udziału w konkursach, zawodach celem planowania dalszej ścieżki edukacyjnej, udział w Targach Edukacji, Pracy i Kariery	wychowawcy klas nauczyciele, nauczyciel doradztwa zawodowego	rok szkolny 2019/2020
Uczeń: określa cele i plany edukacyjno- zawodowe, uwzględniając własne zasoby	Podejmowanie działań projektowych. Podejmowanie i realizowanie zadań dodatkowych na rzecz klasy, szkoły i środowiska lokalnego. Uczestnictwo w szkolnym wolontariacie, udział w drzwiach otwartych szkół ponadpodstawowych, udział w Festynie rodzinnym- prezentacja własnych talentów.	Nauczyciele, wychowawcy klas, opiekun Samorządu Uczniowskiego, lokalni pracodawcy, nauczyciel doradztwa zawodowego	rok szkolny 2019/2020
Uczeń: identyfikuje osoby i instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej i wyjaśnia, w jakich sytuacjach korzystać z ich pomocy	Rozmowy doradcze dotyczące celów i planów edukacyjno - zawodowych; umożliwienie i zorganizowanie wejścia do szkoły przedstawicielom szkół ponadpodstawowych	nauczyciele pedagog/psycholog wychowawcy klas, nauczyciel doradztwa zawodowego	rok szkolny 2019/2020
Uczeń : planuje ścieżkę edukacyjno- zawodową, uwzględniając konsekwencje podjętych wyborów	Rozmowy doradcze dotyczące celów i planów edukacyjno - zawodowych.	nauczyciele pedagog/psycholog wychowawcy klas, nauczyciel doradztwa zawodowego	rok szkolny 2019/2020

Działania skierowane do rodziców

Rodzic przewodnikiem życiowym	Warsztaty	październik 2019	Wychowawcy klas V, VIII, specjalista z zewnątrz	Rodzice uczniów kl. VI i VIII
Kolejny etap edukacyjny mojego dziecka	Prezentacja, wykład	Luty 2020	Wychowawcy klas VII i VIII	Rodzice uczniów kl. VII i VIII
Ścieżki edukacyjne po ukończeniu szkoły podstawowej	Prezentacja, wykład podczas zebrania z rodzicami	Maj 2020	Doradca zawodowy	Rodzice klas VIII

Działania skierowane do nauczycieli

Inicjowanie kontaktów z przedstawicielami instytucji rynku pracy	Wspomaganie nauczycieli w nawiązaniu kontaktów	Na bieżąco	Dyrektor Zespołu	Wszyscy nauczyciele
Organizowanie WDN z zakresu doradztwa zawodowego	Warsztaty, wykłady	II półrocze roku szkolnego 2019/ 2020	Dyrektor Zespołu, doradca zawodowy	Wszyscy nauczyciele
Umożliwienie korzystania nauczycielom ze szkoleń, seminariów, wykładów organizowanych przez instytucje edukacyjne, rynek pracy	Prezentacja, wykład podczas zebrania z rodzicami	Na bieżąco	Dyrektor Zespołu	Wszyscy nauczyciele

1. Partnerzy – sieć instytucji, osób współpracujących ze szkołą.

Wszystkie działania w zakresie współpracy z sojusznikami w ramach realizacji działań z doradztwa zawodowego uwzględniają specyfikę szkoły, jej potrzeby i możliwości, a także lokalne otoczenie społeczno-gospodarcze.

Szkoła nawiązuje kontakty, tworzy sieć współpracy z podmiotami, które angażują się w działania.

Szczegółowe zapisy działań tabela 1.

2.1 Miejska Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Opolu

- diagnozowanie predyspozycji, zainteresowań zawodowych uczniów;
 - prowadzenie poradnictwa indywidualnego dla uczniów
 - udzielanie pomocy w wyborze kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniu kształcenia i kariery;
 - prowadzenie dla uczniów zajęć grupowych z doradztwa zawodowego w ramach zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu;
 - prowadzenie dla pracowników szkół szkoleń, kursów, szkoleniowych rad pedagogicznych;
 - prowadzenie spotkań z rodzicami.
-
- **Współpraca z doradcami zawodowymi szkół średnich:**
 - prowadzenie poradnictwa indywidualnego dla uczniów;
 - prowadzenie spotkań z rodzicami;
 - diagnozowanie predyspozycji, zainteresowań zawodowych uczniów;
 - prowadzenie zajęć grupowych dla uczniów np. grupowa informacja zawodowa, zajęcia warsztatowe.

1.2 Współpraca z lokalnymi regionalnymi pracodawcami zakresie:

- wycieczek zawodoznawczych;
- wizyt studyjnych;
- spotkań z uczniami;
- spotkań z właścicielami firm, jako przykładem ludzi, którzy odnieśli sukces zawodowy;
- przeprowadzanie wywiadów z przedstawicielami zawodów o temat specyfiki pracy;
- w wybranym zawodzie lub na wybranym stanowisku pracy;
- sponsorowanie przedsięwzięć wzbogacających ofertę edukacyjno-zawodową, bazę dydaktyczną szkoły.

1.3 Współpraca ze szkołami programowo wyższymi (ponadpodstawowe, centra kształcenia zawodowego):

- w zakresie promocji oferty kształcenia poprzez bezpośrednie przedstawiciele szkół spotkania z uczniami w szkole
- prowadzenie wykładów i warsztatów o charakterze zawodoznawczym;
- organizowanie imprez o charakterze zawodoznawczym – szczególnie dla klas VII i VIII;
- organizowanie Dni Otwartych dla uczniów klas VII i VIII.

CZĘŚĆ III

1. Ewaluacja i monitoring WSDZ

Realizacja założeń Programu umożliwi uczniom osiągnięcie znaczących efektów edukacyjnych w prawidłowym wyborze szkoły ponadpodstawowej, wyborze zawodu, aktywnym funkcjonowaniu na krajowym i europejskim rynku pracy. Następstwem realizacji Programu jest też pomoc rodzicom w wypełnieniu przez nich podstawowych obowiązków społecznych, czyli w wychowaniu i kształtowaniu określonych postaw i zachowań, w szczególności związanych z właściwym planowaniem Kariery Edukacyjno-Zawodowej ich dzieci.

W związku z powyższym, absolwent naszej szkoły będzie umiał określić:

- Różne zawody (siebie w relacji zawodowej, swój zawód w grupie zawodowej, charakterystykę swojego zawodu i pokrewnych zawodów oraz źródła informacji o zawodach)
- Swoją osobowość (szczególnie w zakresie silnych cech, na których będzie mógł oprzeć swoją przyszłość, a jednocześnie dokonać właściwej samooceny, własnych możliwości psychofizycznych celem podjęcia prawidłowej decyzji zawodowej)
- Ścieżki kształcenia ponadpodstawowego i rynku pracy (program edukacyjny w wybranej szkole, możliwości ustawicznego kształcenia się oraz regionalny i ogólnopolski rynek pracy)
- Poziom zdobyty wiedzy i sprawności w aktywnym i samodzielnym rozwiązywaniu sytuacji edukacyjno-zawodowych

2. Za monitoring „Programu WSDZ”, odpowiada bezpośrednio doradca zawodowy/nauczyciel koordynator doradztwa zawodowego w PSP 28 im. św. Wojciech w Opolu, który na bieżąco monitoruje realizację działań i prowadzi rejestr uwag co do ich realizacji.

Ewaluacja „Programu WSDZ” w szkole prowadzona jest przez wyznaczony przez Dyrektora Zespołu zespół.

Przyjęte metody: analiza dokumentacji, badania ankietowe. Ewaluacja jest prowadzona co roku.

3. Słownik pojęć

- **Działania związane z doradztwem zawodowym** – ogół zaplanowanych i systematycznych działań podejmowanych przez przedszkole, szkołę lub placówkę, których celem jest przygotowanie i wspieranie uczniów w podejmowaniu decyzji edukacyjnych i zawodowych. Działania te obejmują m.in. zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego, zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu, działania skierowane do rodziców i nauczycieli, współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym.
- **Zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego** – zajęcia grupowe organizowane dla uczniów klasy VII i VIII szkoły podstawowej, branżowej szkoły I stopnia, liceum ogólnokształcącego i technikum (*Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe*, art. 109.1. pkt 7), których wymiar określa *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 marca 2017 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół* (Dz.U. z 2017 r., poz. 703).
- **Zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu** – zajęcia indywidualne i grupowe prowadzone w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej (*Ustawa Prawo oświatowe* art. 109.1. pkt 5 oraz *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach podstawowych i ponadpodstawowych oraz placówkach* – Dz.U. z 2017 r., poz. 1591).
- **Preorientacja zawodowa** – ogół działań o charakterze wychowawczym, podejmowanych przez nauczycieli i rodziców, ukierunkowanych na zbliżanie dzieci w wieku przedszkolnym do środowiska pracy.
- **Orientacja zawodowa** – ogół działań o charakterze dydaktyczno-wychowawczym ukierunkowanych na kształtowanie u uczniów klas I–IV szkoły podstawowej pozytywnych i proaktywnych postaw wobec pracy i edukacji poprzez poznawanie i rozwijanie własnych zasobów oraz nabywanie wiedzy na temat zawodów i rynku pracy.
- **Doradztwo zawodowe** – uporządkowane i zaplanowane działania mające na celu wspieranie uczniów klas VII–VIII szkoły podstawowej i szkół ponadpodstawowych w procesie świadomego i samodzielnego podejmowania decyzji edukacyjnych, a także zawodowych.
- **Uczeń** – dziecko (na etapie wychowania przedszkolnego), uczeń (na etapie szkoły podstawowej, szkoły ponadpodstawowej z wyłączeniem szkoły policealnej), słuchacz (w szkole policealnej).
- **Wewnątrzszkolny system doradztwa zawodowego (WSDZ)** – celowe, uporządkowane i wzajemnie powiązane działania związane z doradztwem zawodowym podejmowane przez daną szkołę lub placówkę.